

ABSTRACT

A STUDY OF FINAL PARTICLES IN CONVERSATIONAL TAI LUE AT DONCHAI VILLAGE, PUA DISTRICT, NAN PROVINCE

Amnuayporn Chowyong
Payap University, Chiang Mai, 1996

Supervising Professor: A. William Hanna

This thesis is a study of Tai Lue final particles based on data gathered from overheard conversation in Donchai village, Pua district, Nan province. It presents a description of every Tai Lue final particle by considering pragmatics along with semantic-syntactic structures. This follows the recommendation of Hartmann (1976:88). It also surveys the co-occurring of final particles in this language.

In considering a term as final particle, 3 kinds of criterion are involved. They are syntactic criteria, phonological criteria, and semantic criteria. In this respect, the syntactic criteria relates to the final particle appearance in the last position of phrases, clauses, or sentences. The phonological criteria refers to the variations of final particle by tone, vowel, initial consonant, and glottalization or non-glottalization.

According to this study, all the particles are categorized in 3 systems which are status particle, question particle, and mood particle. There are 3 status particles, 12 question particles and 19 mood particles.

It is found that each type of particle operates differently. The status particle gives a familiarity, an intimate to an utterance. The question particle marks a speech as a question. The mood particle signifies an interactive emotion between speaker and hearer.

According to a survey of final particle co-occurring, a co-occurrence of 2 and 3 final particles are found. They may be an identical or different categories. A combination of the same sort of particle, particularly question particle strengthens function of one another. The co-occurrences of different particle operate independently.

In conclusion the final particle in spoken Tai Lue reflects a relationship, friendship, and an emotional interplay between a speaker and a hearer. It signals an attitude of the speaker through something he was talking about. It functions to call for an agreement or an attention of the hearer. It also carry an exhortation, a request, and so on. In applying the particle, one has to determine the relationship between himself and a hearer, his feeling, and the situation they talk about.

บทคัดย่อ

การศึกษาคำลงท้ายในการสนทนาของชาวไตลื้อบ้านดอนไชย อำเภอปัว
จังหวัดน่าน

โดย นางสาวอำนวยการ ขาวยอง
มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อ. วิไลเต็ม อ้นนา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาคำลงท้ายของชาวไตลื้อ อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยใช้ข้อมูลซึ่งเก็บจากการสังเกตการณ์สนทนาที่หมู่บ้านดอนไชย วิทยานิพนธ์นี้ได้อธิบายคำลงท้ายของชาวไตลื้อ โดยศึกษาพิจารณาหน้าที่และความหมายของคำลงท้ายที่พบในประโยค ตามข้อเสนอแนะของฮาทแมน(๒๕๑๙:๘๘) นอกจากนั้นยังได้สำรวจคำลงท้ายที่เกิดร่วมกัน

ในการศึกษาคำลงท้ายนั้น จะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ ๓ ประการคือ ด้านประโยค ด้านเสียง และด้านความหมาย เกณฑ์ด้านประโยคหมายถึง คำลงท้ายเกิดในตำแหน่งสุดท้ายของ วลี อนุประโยค หรือประโยค ประโยคดังกล่าวนี้อาจมี วลี อนุประโยค หรือประโยคอื่นตามมา ซึ่งประโยคหลังนี้ อาจมีคำลงท้ายปรากฏอยู่หรือไม่ก็ได้ เกณฑ์ด้านเสียงคือคำลงท้ายซึ่งแตกต่างกัน ด้านวรรณยุกต์ สระ พยัญชนะต้น ตลอดจนเสียงกัก หรือเสียงไม่กัก ส่วนเกณฑ์ด้านความหมายนั้น ลงท้ายจะไม่ปรากฏความหมายเมื่ออยู่ตามลำพัง แต่ จะมีความหมายชัดเจนเมื่ออยู่ในประโยค

ในการศึกษานี้ได้จัดแบ่งคำลงท้ายตามระบบของพัชรินทร์ คือ คำลงท้ายแสดงสถานภาพ คำลงท้ายแสดงคำถาม และคำลงท้ายแสดงเจตนาและอารมณ์ คำลงท้ายแสดงสถานภาพมี ๓ ชนิด คำลงท้ายแสดงคำถามมี ๑๒ ชนิด คำลงท้ายแสดงเจตนา และอารมณ์มี ๑๙ ชนิด

จากการศึกษาพบว่า คำลงท้ายแสดงสถานภาพนั้น ทำให้เกิดความสนทนสนมคุ้นเคย คำลงท้ายแสดงคำถามเป็นการแสดงการถาม ส่วนคำลงท้ายแสดงเจตนาและอารมณ์แสดง ให้เห็นเจตนาตลอดจน อารมณ์ของผู้พูดและผู้ฟังในการสนทนา

จากการศึกษาการเกิดคำลงท้ายร่วมกัน พบว่ามีการเกิดร่วม ๒ ถึง ๓ คำ ซึ่งอาจเป็นคำลงท้ายประเภทเดียวกัน หรือต่างชนิดกันก็ได้ คำลงท้ายชนิดเดียวกันเมื่อเกิดร่วมกัน โดยเฉพาะคำลงท้ายแสดงคำถามจะเสริมหน้าที่ซึ่งกันและกัน ส่วนคำลงท้ายต่างชนิดกัน เมื่อเกิดร่วมกันก็ยิ่งทำหน้าที่ต่างกันไป นอกจากนั้นยังพบว่า คำลงท้ายแสดงสถานภาพจะไม่เกิดร่วมกัน

กล่าวโดยสรุป ในการสนทนาภาษาได้อี้นั้นคำลงท้ายสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ มิตรภาพ ตลอดจนอารมณ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง นอกจากนั้นคำลงท้ายยังได้แสดง ทักษะคติของผู้พูด เช่น ต้องการให้ผู้ฟังสนใจผู้พูด ต้องการชักชวนให้ผู้ฟังคล้อยตาม หรือต้องการขอร้องเป็นต้น ในการใช้คำลงท้าย ผู้พูดจะต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง อารมณ์ของผู้พูดเองและสถานการณ์

PAYAP UNIVERSITY